

Nuomonė „Europos skaitmeninė darbotvarkė“

(2011/C 15/07)

REGIONŲ KOMITETAS

- palankiai vertina Europos skaitmeninę darbotvarkę, vieną iš septynių strategijos „Europa 2020“ pavyzdinių iniciatyvų. Bendras skaitmeninės darbotvarkės tikslas – užtikrinti, kad skaitmeninė bendroji rinka, grindžiama sparčiuoju ir itin sparčiu internetu ir sąveikiomis taikomosiomis programomis, suteiktų tvarios ekonominės ir socialinės naudos. Skaitmeninės darbotvarkės įgyvendinimas priklausys nuo tinkamai pasirinktų užmojų ir išsipareigojimų, kurie suteiks Europai galimybes sukurti naują ekonomikos modelį, paremtą žiniomis, mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomika ir aukštu užimtumo lygiu;
- pažymi, kad vietos ir regionų valdžios institucijos yra vienos pagrindinių darbotvarkės rekomendacijų adresatų ir gali tapti svarbiausiu jos įgyvendinimo varikliu. Europos skaitmeninės darbotvarkės prioritetų įgyvendinimas vietos ir regionų lygiu yra išankstinė piliečių gyvenimo, socialinės ir ekonominės veiklos kokybės pagerinimo sąlyga ir paskatins veiksmingesnes konkreitiems poreikiams pritaikytas viešąsias paslaugas ir vietos verslą;
- pabrėžia, kad skaitmeninė bendroji rinka yra Europos skaitmeninės darbotvarkės kertinis akmuo, reikalingas visoje Europoje kuriant augančią, sėkmingai veikiančią ir dinamišką rinką, kurioje kuriamas ir platinamas legalus skaitmeninis turinys ir interneto paslaugos, o vartotojams suteikiama galimybė lengvai, saugiai ir lanksčiai pasinaudoti skaitmeniniu turiniu bei paslaugų rinkomis;
- palankiai vertina Komisijos iniciatyvą supaprastinti leidimų naudotis kūriniais, kurių autorių teisės saugomos, suteikimą, valdymą ir tarpvalstybinį licencijavimą, gerinant interneto teisių valdymo priežiūrą, didinant skaidrumą ir tobulinant europinį licencijavimą, sukuriant teisinę sistemą, kurią taikant būtų palengvintas kultūros kūrinių skaitmeninimas ir platinimas Europoje;
- nurodo, kad kuriant interneto infrastruktūrą ir paslaugas, kurios bus teikiamos internetu, labai svarbu užtikrinti, kad kiekviename lygmenyje būtų laikomasi visų saugumo reikalavimų, t. y. svarbu optimaliai užtikrinti asmens duomenų slaptumą ir apsaugą. Šiuo požiūriu būtina užkirsti kelią bet kokios asmeninės informacijos atsekamumui ir rūšiavimui.

Pranešėjas:	Markku Markkula (FI/ELP) Espu miesto tarybos narys
Pamatinis dokumentas:	Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Europos skaitmeninės darbotvarkės COM(2010) 245 galutinis

I. ĮVADAS

REGIONŲ KOMITETAS

1. palankiai vertina Europos skaitmeninę darbotvarkę, vieną iš septynių strategijos „Europa 2020“ pavyzdinių iniciatyvų. Bendras skaitmeninės darbotvarkės tikslas – užtikrinti, kad skaitmeninė bendroji rinka, grindžiama sparčiuoju ir itin sparčiu internetu ir sąveikiomis taikomosiomis programomis, suteiktų tvarios ekonominės ir socialinės naudos. Skaitmeninės darbotvarkės įgyvendinimas priklausys nuo tinkamai pasirinktų užmojų ir išipareigojimų, kurie suteiks Europai galimybes sukurti naują ekonomikos modelį, paremtą žiniomis, mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomika ir aukštu užimtumo lygiu;

2. pažymi, kad vietos ir regionų valdžios institucijos yra vienos pagrindinių darbotvarkės rekomendacijų adresatų ir gali tapti svarbiausiu jos įgyvendinimo varikliu. Europos skaitmeninės darbotvarkės prioritetų įgyvendinimas vietos ir regionų lygiu yra išankstinė piliečių gyvenimo, socialinės ir ekonominės veiklos kokybės pagerinimo sąlyga ir paskatins veiksmingesnes konkrečioms poreikiams pritaikytas viešąsias paslaugas ir vietos verslą;

3. pabrėžia, kad iš visų viešojo sektoriaus subjektų vietos ir regionų valdžios institucijos yra arčiausiai eilinių žmonių ir atsako už piliečių gerovei svarbiausių paslaugų teikimą. Vietos ir regionų valdžios institucijos skubiai turi pasirengti išnaudoti naujų technologijų potencialą, pirmiausia atsižvelgiant į ekonomikos krizę, demografinės struktūros pokyčius ir besikeičiančius žmonių poreikius. Vietos ir regionų valdžios institucijos kartu su susijusiomis verslo struktūromis ir trečiuoju sektoriumi turi daugiausiai galimybių panaudoti inovacijas. Lemiamą reikšmę turi tai, kaip veiksmingai vietos ir regionų lygiu bus pritaikomos universitetų ir mokslinių tyrimų centrų žinios;

4. primena visada raginęs investuoti į informacinių ir ryšių technologijų (IRT) mokslinius tyrimus, kad būtų užtikrintas naujų įmonių augimas ir kūrimas, ir mano, kad tik veiksmingas IRT naudojimas gali pagreitinti inovacijas, kurių reikia pagrindinėms visos Europos socialinėms ir ekonominėms problemoms spręsti;

5. pripažįsta, kad iki šiol elektronines valdžios paslaugas dažniausiai sudarydavo popierizmo perkėlimas į internetą. ES ir valstybės narės turėtų tapti pirmėivės ir Europos, ir naciona-

liniu lygiu, ir, glaudžiai bendradarbiaudamos su vietos ir regionų valdžios institucijomis, turėtų inicijuoti spartesnes permainas valdžios procedūrų bei struktūrų srityje taikant IRT, kad iš esmės padidėtų valdžios institucijų darbo prasmingumas, našumas, pagėrėtų kokybė ir sumažėtų biurokratinė našta plačiajai visuomenei ir įmonėms;

6. mano, kad komunikate siūlomi veiksmai, kokie jie yra dabar, neprieštarauja nei subsidiarumo, nei proporcingumo principams; tačiau pabrėžia, kad vietos ir regionų valdžios institucijos turėtų sistemingai dalyvauti kuriant, įgyvendinant ir administruojant priemones, skirtas Europos skaitmeninei darbotvarkei įgyvendinti (visų pirma tokiose srityse kaip sąveika ir standartai, sparčiojo ir itin spartaus interneto prieiga, skaitmeninio raštingumo didinimas, igūdžių gerinimas ir įtraukties stiprinimas bei IRT teikiama nauda ES visuomenei, pavyzdžiui, susijusi su e. valdžios paslaugomis, klimato kaitos keliamomis problemomis ir pažangiomis transporto sistemomis);

II. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

Veiksmingas įgyvendinimas yra privalomas

7. palankiai vertina Skaitmeninės darbotvarkės tikslą – padaryti Europą stiprių pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo pavyzdžiu visame pasaulyje;

8. primena Tarybos išvadas dėl Europos skaitmeninės darbotvarkės (2010 m. gegužės 31 d. Transporto, telekomunikacijų ir energetikos tarybos posėdis)⁽¹⁾ kuriose, be kita ko, teigiama, kad:

— Europa turėtų skatinti skaitmeninę ekonomiką, kad galėtų pasinaudoti jos įgalinančiomis įvairius sektorius apimančiomis galimybėmis didinti kitų sektorių našumą ir konkurencingumą bei pasinaudoti IRT, kad geriau įvykdytų pasaulinio masto uždavinius, pavyzdžiui, dabartinę ekonomiką pakeisti mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų bei tausiau išteklius naudojančia ekonomika ir sukurti daugiau bei geresnių darbo vietų,

⁽¹⁾ Tarybos išvadas dėl Europos skaitmeninės darbotvarkės (2010 m. gegužės 31 d. Transporto, telekomunikacijų ir energetikos tarybos posėdis) http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/trans/114710.pdf <http://register.consilium.europa.eu/pdf/lt/10/st10/st10130.lt10.pdf>,

- Europos skaitmeninė darbotvarkė vaidina vieną pagrindinių vaidmenų strategijoje „Europa 2020“ ir turėtų derėti su kitais šios strategijos elementais ir kitomis būsimois pavyzdinėmis iniciatyvomis, *inter alia*, „Inovacijų sąjunga“ ir „Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“;
- reikia stiprinti Europos konkurencingumą šiame svarbiame sektoriuje stiprinant pastangas IRT mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros bei inovacijų srityse ir remiant žinių trikampį;
- Komisija ir valstybės narės turėtų ieškoti būdų sustiprinti atitinkamų institucijų veiksmų horizontalųjį koordinavimą tiek ES, tiek nacionaliniu lygiu siekiant geriau įgyvendinti Europos skaitmeninę darbotvarkę;

9. primena 2010 m. gegužės 5 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl naujos Europos skaitmeninės darbotvarkės, kurioje teigiama, kad „pasinaudoti šios skaitmeninės revoliucijos nauda Europa galės tik tada, jeigu visi ES piliečiai bus aktyviai įtraukiami į naująją skaitmeninę visuomenę ir bus sudaromos visos galimybės dalyvauti šios visuomenės gyvenime, o imantis politinių veiksmų svarbiausia bus žmogus, kadangi ši skaitmeninė revoliucija daugiau negali būti laikoma pramoninės praeities kaita, o turėtų būti laikoma esminio virsmo procesu“⁽²⁾;

10. pripažįsta, kad informacinė visuomenė yra milžiniška ekonominės ir socialinės pažangos varomoji jėga. Būtinai perėjimas iš informacinės visuomenės į ekologišką žinių visuomenę gali netgi būti laikomas tam tikru paradigmos poslinkiu. Europos skaitmeninės darbotvarkės svarbą parodo tai, kad šios pavyzdinės iniciatyvos sėkmė yra išankstinė strategijos „Europa 2020“ pavyzdinių iniciatyvų sėkmės sąlyga;

11. pripažįsta, kad visuomenės kokybę dažniausiai lemia jos gebėjimas sudaryti realias galimybes mokytis ir kartu dirbti bei kurti naujas, į ateitį orientuotas žinias. Tokiu atveju visuomenė nustato visiškai naujus darbo metodus, darbo kultūras, informacijos galiojimo, žiniasklaidos raštingumo ir kt. reikalavimus;

12. pažymi, kad skaitmeninės technologijos ir globalizacija sparčiai pakeitė verslo procesus. OECD tyrimai rodo, kad IRT daro labai didelį poveikį ekonominės veiklos rezultatams ir

sėkmingai atskirų įmonių veiklai, ypač kai šios technologijos derinamos su investicijomis į įgūdžius, organizacines permainas, inovacijas ir naujų įmonių kūrimą⁽³⁾;

13. pabrėžia, kad Europos skaitmeninės darbotvarkės įgyvendinimas yra neatsiejamas nuo mokymosi visą gyvenimą ir žmogiškojo kapitalo vystymo, taip pat nuo šių procesų skatinimo priemonių. Sėkmingam darbotvarkės įgyvendinimui svarbu, kaip aktyviai ir plačiai visoje ES pavyks paskatinti darbo bendruomenes ir plačiąją visuomenę, t. y. pavienius asmenis ir įvairias bendruomenes, imtis aktyvaus vaidmens ir kurti iš esmės naujoviškesnę ir produktyvesnę Europą. Kad vietos lygmens veikla, verslas, augti siekiančios įmonės ir visų pirma novatoriškos viešojo sektoriaus, verslo ir trečiojo sektoriaus partnerystės iniciatyvos sulauktų visapusiškos sėkmės, būtinas tvirtas politinis išpareigojimas visais lygmenimis (ES, valstybių narių, vietos ir regionų valdžios institucijų);

14. pabrėžia, kad gebėjimas pagreitinti inovacijų procesus ir greitas jų įgyvendinimas yra sėkmę lemiantys veiksniai tinklaveikos visuomenėse. Todėl regionams ir miestams reikia galimybių tarpusavyje palyginti veiklos rezultatus ir bendradarbiauti – taip iššūkius būtų galima pasitikti novatoriškais sprendimais, o geriausią praktiką pritaikyti vietos sąlygoms ir kultūrai;

15. akcentuoja, kad atvirumas, pakartotinio naudojimo galimybė ir technologinis neutralumas turėtų būti pagrindiniai viešųjų paslaugų vystymo principai;

Visapusiškas Europos potencialo išnaudojimas

16. pabrėžia, kad turėtų būti išnaudotas visas Europos potencialas vystyti IRT paslaugas viešajame ir privačiame sektoriuose, o IRT turėtų tapti priemone vietos ir regionų valdžios institucijų teikiamoms paslaugoms pagerinti tokiose srityse kaip sveikatos priežiūra, švietimas, viešoji tvarka, saugumas ir socialinės paslaugos. ES remiama viešojo ir privataus sektorių partnerystė tarp vietos ir regionų valdžios institucijų ir IRT vystančių MVĮ teikiant viešąsias IRT paslaugas gali būti puikus pagrindas ugdant vietos gebėjimus ir kaupiant žinias visoje ES⁽⁴⁾;

17. primena, kad skaitmeninė bendroji rinka Europos piliečiams teikia milžiniškas galimybes, bet ne tik klientams, o ir verslininkams, žinių specialistams, dirbantiems kūrybinės pramonės ir kitų sričių įmonėse;

⁽²⁾ 2010 m. gegužės 5 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl naujos Europos skaitmeninės darbotvarkės: 2015.eu
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2010-0133+0+DOC+XML+V0//LT>

⁽³⁾ OECD, Ekonominis IRT poveikis. Vertinimas, faktai ir poveikis („The Economic Impact of ICT. Measurement, Evidence and Implications“).

⁽⁴⁾ CdR 156/2009 fin.

18. atkreipia dėmesį į tai, kad Europos skaitmeninės darbotvarkės įgyvendinimui būtinos esminės mentaliteto permainos visoje Europoje: reikia dirbti horizontaliai ir derinant įvairias sritis, peržengti tradicines ribas, atsakyti uždarytų struktūrų ir mąstyseną perorientuoti į bendradarbiavimą. Pageidautino poveikio nepavyks pasiekti vykdant įprastus vystymo projektus. Reikiamų pokyčių bus galima tikėtis vykdant didelės apimties novatoriškus projektus, kuriuose dalyvautų patys geriausi Europos specialistai kartu su visais suinteresuotaisiais subjektais. Ypatingą dėmesį reikia skirti informavimui apie projektų rezultatus ir jų įgyvendinimui vietos lygiu;

19. pabrėžia faktą, kad Europai reikia daugiau mokslinių tyrimų ir inovacijų, orientuotų į realų vartotoją. Visoje Europoje reikia toliau plėtoti „gyvųjų laboratorijų“ – pramonės ir universitetų bendradarbiavimo platformų – koncepciją, į šį procesą įtraukiant galutinius naudotojus. Gerai veikiantys paslaugų procesai leidžia naudotojams aktyviai dalyvauti moksliniuose tyrimuose ir inovacijose ir skatina visus suinteresuotuosius subjektus nuolat mokytis. Tai gali turėti stiprų teigiamą poveikį vietos lygmens paslaugų procesų atnaujinimui ir regioninio bendradarbiavimo stiprinimui. Skaitmeninės darbotvarkės įgyvendinimas turėtų apimti paskatas vietos ir regionų valdžios institucijoms ir universitetams bendrai kurti „gyvųjų laboratorijų“ koncepcijas;

20. pakartoja, kad prieiga prie aukštos kokybės plačiajuosčio ryšio už prieinamą kainą gali pagerinti piliečių gyvenimą ir vietos ir regionų valdžios institucijų teikiamų paslaugų kokybę, o mikroįmonėms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms – padėti platininti savo produkciją. Atokiems, ypač atokiausiems, regionams ir bendruomenėms plačiau paplitusios ir spartesnės plačiajuosčio ryšio paslaugos bus labai naudingos ⁽⁵⁾;

21. ragina miestus ir regionus dirbti kartu, kad būtų sudaryta naujiems novatoriškiems sprendimams reikalinga kritinė masė. ES ir valstybės narės turėtų sukurti palankias sąlygas naujoms ikiprekybinių viešųjų pirkimų rūšims ir tokiu būdu padidinti viešojo sektoriaus pasirengimą naudingoms ir radikalioms inovacijoms. Energijos vartojimo efektyvumas ir pažangus transportas yra vienos iš sričių, kuriose diegiant įvairias priemones vietos lygiu reikia naujų radikalių pokyčių;

22. nurodo, kad užstatytos aplinkos valdymas ir urbanistika yra sektoriai, kurie turi didelį poveikį vietos ekonomikai ir gyvenamosios aplinkos kokybei. Nauji informacijos valdymo pokyčiai gali būti labai svarbūs siekiant tikslo sukurti plataus užmojo naują klimato režimą. Statinio informacinis modeliavimas (angl.

BIM) yra aktyviai taikomas statinio valdymui, kad būtų galima skaitmeniniu formatu pateikti statinio fizines ir funkcines charakteristikas. Statinio informacijos modeliavimo koncepciją reikėtų taikyti ir regioniniam bei miestų planavimui. Ši koncepcija galėtų tarnauti kaip bendras žinių apie tam tikrą vietovę šaltinis, ji galėtų būti patikimas viso gyvavimo ciklo analizės, į vartotoją orientuotų verslo procesų vystymo ir vertę kuriančiam sprendimų priėmimo pagrindas;

Dinamiška skaitmeninė bendroji rinka

23. pabrėžia, kad skaitmeninė bendroji rinka yra Europos skaitmeninės darbotvarkės kertinis akmuo, reikalingas visoje Europoje kuriant augančią, sėkmingai veikiančią ir dinamišką rinką, kurioje kuriamas ir platinamas legalus skaitmeninis turinys ir interneto paslaugos, o vartotojams suteikiama galimybė lengvai, saugiai ir lanksčiai pasinaudoti skaitmeniniu turiniu bei paslaugų rinkomis;

24. nurodo, kad atvira prieiga prie viešojo sektoriaus informacijos yra naudinga visai visuomenei. Naujos sujungtų atvirų duomenų naudojimo praktikos vystymas yra žingsnis į priekį kuriant į vartotoją orientuotų paslaugų procesus. Taip pat naudos gali atnešti novatoriškos paslaugos, nauji verslo modeliai ir didesnis viešojo sektoriaus veiksmingumas, todėl Komitetas palankiai vertina Direktyvos dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo persvarstymą;

25. palankiai vertina atsiradusią Europos skaitmeninę biblioteką, muziejų ir archyvą, pavadintą Europeana, kurios paskirtis visiems internete atverti Europos kultūros ir mokslo paveldą ⁽⁶⁾. Europos kultūros paveldo prieinamumas yra svarbus skatinant kultūrų įvairovę, vienijant žmones, stiprinant daugiakalbę ir daugiakultūrę Europą ir didinant ekonominį potencialą tokiose srityse kaip turizmas ir mokymas;

26. atkreipia dėmesį į tai, kad e. prekybos elektroninių pranešimų bendrų europinių standartų trūkumas, visų pirma kalbant apie sąskaitas faktūras, yra viena didžiausių techninių kliūčių įgyvendinti veikiančią skaitmeninę bendrąją rinką;

27. pritaria pasiūlymui persvarstyti Elektroninio parašo direktyvą, kad būtų sukurtas saugių elektroninio tapatybės nustatymo sistemų tarpvalstybinio pripažinimo ir sąveikos teisinis pagrindas;

⁽⁵⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽⁶⁾ COM (2009) 440 galutinis.

28. palankiai vertina Komisijos iniciatyvą supaprastinti leidimų naudotis kūriniiais, kurių autorių teisės saugomos, suteikimą, valdymą ir tarpvalstybinį licencijavimą, gerinant interneto teisių valdymo priežiūrą, didinant skaidrumą ir tobulinant europinį licencijavimą, sukuriant teisinę sistemą, kurią taikant būtų palengvintas kultūros kūrinių skaitmeninimas ir platinimas Europoje;

29. pabrėžia būtinybę rasti vartotojų ir intelektualės nuosavybės turėtojų teisių pusiausvyrą. Intelektinės nuosavybės teisių apsaugos priemonės neturi varžyti vartotojų teisių laisvai naudotis skaitmeniniu turiniu lygiai taip pat kaip jie naudojami analoginio formato turiniu. Taip pat neturėtų būti varžomos piliečių teisės susipažinti su interneto turiniu ar pareikšti savo nuomonę filtruojant turinį arba neleidžiant prieiti prie tinklo intelektualės nuosavybės teisių apsaugos sumetimais;

Sąveika ir standartai

30. palankiai vertina pasiūlymą reformuoti IRT standartų įgyvendinimo taisykles Europoje, kad būtų galima naudoti tam tikrus IRT forumų ir konsorciūmų standartus, ir tikisi, kad Komisija pateiks šių standartų darbo apibrėžtį, nesvarbu, kaip jie būtų vadinami – „atvirais standartais“ ar „atviromis specifikacijomis“;

31. sutinka, kad valstybės narės turėtų įgyvendinti išpareigojimus dėl sąveikos ir standartų, nustatytų Malmės ir Granados ministrų deklaracijose, visų pirma dėl atvirų standartų ir specifikacijų;

32. pabrėžia, kad vietos ir regionų valdžios institucijos turėtų būti įtrauktos į plataus masto bendradarbiavimą, kuriuo siekiama pagerinti viešojo administravimo institucijų sąveiką ir viešųjų paslaugų teikimo veiksmingumą, ir aktyviai šiame bendradarbiavime dalyvauti⁽⁷⁾;

Pasitikėjimas ir saugumas

33. pabrėžia, kad naujos dalyvaujamosios platformos ir interaktyvios bendro kūrimo paslaugos (Web 2.0 ir paskesni saitynai), kurių vartotojai tampa aktyviais dalyviais, gamintojais arba gamintojais vartotojais (angl. *prosumers*), suteikia beprecedentę galimybę atskleisti Europos piliečių kūrybingumą. Būtina sudaryti sąlygas ir puoselėti atvirumo bei pasitikėjimo aplinką ir kultūrą, kurios skatintų šią raidą;

34. nurodo, kad kuriant interneto infrastruktūrą ir paslaugas, kurios bus teikiamos internetu, labai svarbu užtikrinti, kad kiekviename lygmenyje būtų laikomasi visų saugumo reikalavimų, t. y. svarbu optimaliai užtikrinti asmens duomenų slaptumą ir apsaugą. Šiuo požiūriu būtina užkirsti kelią bet kokios asmeninės informacijos atsekamumui ir rūšiavimui⁽⁸⁾;

35. ragina rengti profesinio tobulinimo kursus pasitikėjimo ir su saugumu susijusiais klausimais darbuotojams, ypač specializuotam techniniam personalui (pavyzdžiui, tinklai, sistemos, saugumas, konfidencialumas ir pan.), darbuotojams, tiesiogiai susijusiems su saugumo procedūromis, kurioms taikoma skirtinga metodologija, ir darbuotojams, kurių darbas apskritai ar netiesiogiai susijęs su inovacijų diegimo ir modernizavimo procesu (pavyzdžiui, vedantiems skaitmeninio raštingumo kursams vartotojams);

36. primygtinai pabrėžia turinio kūrėjų atsakomybę ir tai, kad reikia kovoti su neteisėtu ir žalingu turiniu netaikant apribojimų laisvam informacijos srautui (keletas valstybių narių filtruoja turinį, tačiau tai sudaro kliūtis turiniui, kurio visai nesiekama blokuoti, be to, paprastai tai nėra skaidrus ir atskaitingas procesas). Turi būti nustatyti būdai, kaip apsaugoti pažeidžiamus vartotojus. Taip pat būtina ieškoti galimybių stebėti žalingą turinį ir pašalinti jį iš interneto prie šaltinio;

Sparčiojo ir itin spartaus interneto prieiga

37. primena, kad vietos ir regionų valdžios institucijoms tenka svarbus vaidmuo padedant prieinamomis kainomis užtikrinti plačiajuostę prieigą vietovėse, kur, pavyzdžiui, to neįmanoma pasiekti rinkos mechanizmais, įgyvendinant bandomuosius projektus, skirtus elektroninės prieigos atotrūkiui sumažinti, ir kuriant naujus būdus, kaip viešąsias e. paslaugas pritaikyti piliečių poreikiams⁽⁹⁾;

38. siūlo finansavimu ir kitomis paramos priemonėmis skatinti atvirą prieigą prie plačiajuosčių tinklų, kuriems būdinga horizontalių sluoksnių tinklo struktūra ir verslo modelis, atskiriantis fizinę prieigą prie tinklo ir paslaugų teikimą. Esamus šviesolaidžių tinklus reikėtų atverti konkurencijai;

39. primena, kad būtina užtikrinti veiksmingą informacinės visuomenės infrastruktūrą visiems gyventojams, nepaisant to, kur jie gyvena. Greitai ir patikimai veikiantys komunikaciniai ryšiai, papildyti veiksmingomis bevielio ir mobilaus ryšio paslaugomis, vaidina labai svarbų vaidmenį skatinant regioninį konkurencingumą, prieinamumą ir vienodų sąlygų sudarymą visiems žmonėms;

40. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti belaidžio plačiajuosčio ryšio paslaugų radijo dažnių spektrą atokiose mažai apgyvendintose vietovėse ir palankiai vertina Komisijos išpareigojimą koordinuoti technines ir reguliavimo sąlygas, taikomas radijo dažnių spektro naudojimui ir suderinti dažnių juostas, kad būtų sukurta masto ekonomija prietaisų rinkose, o vartotojai galėtų naudoti tuos pačius prietaisus ir naudotis tomis pačiomis paslaugomis visoje ES;

⁽⁷⁾ CdR 10/2009 fin.

⁽⁸⁾ CdR 247/2009 fin.

⁽⁹⁾ CdR 5/2008 fin.

Skaitmeninio raštingumo didinimas, įgūdžių gerinimas ir ištraukties stiprinimas

41. pripažįsta, kad vyksta švietimo sistemos pertvarkymas, tam būtinos permainos, netgi radikalias. Švietimo užduotis nebėra suteikti daug informacijos. Veikiau švietimo esmė yra išmokyti mokytis, t. y. padėti žmonėms pagerinti jų mokymosi įgūdžius, kad jie patys galėtų susirasti ir tvarkyti informaciją. Skaitmeniniam raštingumui šiuo atveju tenka lemiamas vaidmuo;

42. pabrėžia, kad vienas pagrindinių Europos skaitmeninės darbotvarkės tikslų yra skatinti viešosios informacijos ir e. paslaugų prieinamumą ir naudojimą. Europos skaitmeninė darbotvarkė turėtų skatinti visapusiškai integruoti IRT į švietimą ir mokymą. Skaitmeninis raštingumas, e. gebėjimai ir e. kompetencija neatsiejami nuo specialių priemonių ir veiksmingos mokymosi aplinkos sukūrimo visiems;

43. mano, kad sukūrus keitimosi e. gebėjimais mechanizmus Europoje atsivertų galimybės pasiekti ir perkvalifikuoti daug papildomų grupių, į kurių poreikius ne visada atsižvelgiama pagal esamą komercinio ar akademinio e. gebėjimų ugdymo pasiūlą. IRT sudarytos lankstaus darbo organizavimo ir nuotolinio darbo galimybės atskleidžia naujų šių piliečių grupių įdarbinimo būdų potencialą. Šioms iniciatyvoms įgyvendinti bus būtina viešojo ir privataus sektoriaus partnerystė, visų pirma dėl to, kad komercinės paslaugos ir mokymosi pasiūla turės būti specialiai pritaikyta atskirų grupių poreikiams;

44. pabrėžia, kad reikia Europos regionų ir vietos subjektų, kurie pirmieji imtųsi spręsti demografinio senėjimo keliamas problemas taikydami naujus, IRT grindžiamus sisteminius sprendimus, ir ragina parengti novatoriškas IRT pagrįstas koncepcijas, kad Europa galėtų tapti aktyvaus senėjimo skaitmeniniame pasaulyje srities lydere;

45. pabrėžia, kad bibliotekose naudinga ir veiksminga teikti išsamias informacijos paslaugas plačiai visuomenei, nepriklausomai nuo žmogaus socialinio statuso. Geriausi europiniai šios srities pavyzdžiai pastebimi ten, kur bibliotekos sukurtos kaip skaitmeninių kultūros ir informacijos paslaugų centrai kasdienio žmonių lankymosi vietose, pavyzdžiui, prekybos centruose. Atsižvelgiant į tai naujų paslaugų ir naujų skaitmeninių žiniasklaidos priemonių turinys turėtų būti kuriamas remiantis ne vien tik ekonominiais kriterijais, bet pagal socialinius ir kultūrinius poreikius;

46. pabrėžia, kad įgyvendinimas bus efektyvus tik jei bus pripažinta, jog IRT turinį kuria kultūros ir kūrybinės pramonės sektoriai ir tokiu būdu padeda jas plėtoti. Skaitmeninei darbotvarkai tenka svarbus vaidmuo išnaudoti šių sektorių potencialą ir sukurti bendrą ir saugią kultūrinio ir kūrybinio pobūdžio interneto turinio ir paslaugų rinką. Jei norime geriau pasinaudoti Europos kultūros paveldu, būtina aktyviai remti jo skaitmeninimą;

IRT teikiama nauda ES visuomenei

47. rekomenduoja didelį prioritetą teikti IRT paremtų koncepcijų ir metodų vystymui, kad juos pasitelkus atsižvelgiant į realaus gyvenimo procesus būtų galima skleisti ir įgyvendinti mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros rezultatus. Tinkamas tokios veiklos pavyzdys – Konkurencingumo ir inovacijų programa (angl. CIP) kuri yra puiki platforma propaguoti būsimų interneto taikomųjų programų diegimą. Ši programa turėtų būti sustiprinta skiriant jai nemažą papildomą finansavimą, kad vietos ir regionų lygiu būtų skleidžiami ir įgyvendinami sėkmingų projektų rezultatai;

48. mano, kad svarbu skaitmeninės technologijos metodus taikyti kaip priemonę piliečių dalyvavimui skatinti. Pavyzdžiui, vietos ir regionų lygiu turėtų būti kuriama skaitmeninė diskusijų ir darbo aplinka, kad piliečiai galėtų dalyvauti vystant kasdienes paslaugas;

49. pabrėžia, kad Europos skaitmeninė darbotvarkė turi didelį potencialą paskatinti regionus ir savivaldybes pertvarkyti savo paslaugų ir gamybos procesus bendradarbiaujant su kitais Europos regionais ir savivaldybėmis. Regionai ir savivaldybės visoje Europoje turėtų pertvarkyti savo struktūras, darbo metodus ir procesus remdamiesi lyginamąja analize ir tarpusavio bendradarbiavimu bei bendradarbiavimu su universitetais ir įmonėmis. Bendradarbiavimas ir finansavimas ES lygiu leistų priimti kur kas didesnę riziką. ES turėtų pradėti taikyti naują praktiką, kai investuojama vadovaujantis nuomone, jog vietos ir regionų valdžios institucijos yra iniciatorės, aktyvios tyrėjos, eksperimentuotojos, kurios plėtoja ir priima naujus, į ateitį orientuotus visiems naudingus sprendimus;

50. tvirtai pabrėžia, jog svarbu pakoreguoti paslaugų procesus tiek viešajame, tiek privačiame sektoriuje, kad būtų galima pasinaudoti IRT paremto procesų perorganizavimo teikiama privalumais. Kad būtų paspartintas e. sąskaitų faktūrų ir e. tapatybės diegimas, reikia pradininkų, bendradarbiavimo ir standartizavimo;

Moksliniai tyrimai ir inovacijos

51. akcentuoja Europos inovacijų ir technologijų instituto (EIT) svarbą ir pripažįsta, kad jo prioritetinės temos – būsima informacinė ir komunikacinė visuomenė, klimato kaita ir tvari energija – yra svarbios strategijai „Europa 2020“. Europos inovacijų ir technologijų institutas vystydamas ir propaguodamas naujas koncepcijas, naują regioninių ir vietos inovacijų praktiką, gali turėti praktinį poveikį vietos ir regionų lygiu. Todėl kai kurios vietos ir regionų valdžios institucijos turėtų būti pasirengusios pakankamai investuoti į savo regionų vystymą, kad jie taptų EIT bandymų ir „gyvųjų laboratorijų“ veiklos vieta, kur skirtingos gyventojų grupės ir bendruomenės aktyviai dalyvauja į vartotoją orientuotame procese;

52. nurodo, kad netgi mažos vietos ar regionų lygmens įstaigos gali sukurti pasaulinės svarbos žinias siauros specializacijos srityse, ypač kai jos dalyvauja pasauliniuose tinkluose ir bendradarbiauja su žinių įmonėmis⁽¹⁰⁾;

53. skatina Komisiją toliau vystyti žinių trikampio ir „gyvųjų laboratorijų“ koncepcijas, kurios didina skirtingos veiklos sinergiją, yra labai svarbios realaus gyvenimo iššūkiams atremti ir problemoms spręsti ir kuriose regionų dalyvavimas yra savaimė suprantamas;

54. patvirtina vietos ir regionų valdžios institucijų norą imtis vis aktyvesnio vaidmens skatinant mokslo, technologijų ir inovacijų politikos įgyvendinimą, su sąlyga, kad visose ES programose ir projektuose bus laikomasi požiūrio, kad pagrindiniai finansavimo kriterijai yra aukščiausio, pasaulinio lygio žinių rengiant projektus nustatymas ir veiksmingas jų taikymas;

55. teigia, kad universitetų ir pramonės patirtis inovacijų srityje turi būti taikoma veiksmingai stiprinant būtiną plačią visos Europos specialistų kompetencijos bazę;

Tarptautiniai skaitmeninės darbotvarkės aspektai

56. sutinka, kad taikant daugiašalį suinteresuotųjų subjektų modelį būtina skatinti interneto valdymo internacionalizaciją ir pasaulinį bendradarbiavimą, kad būtų išlaikytas interneto stabilumas, pritaria Komisijai, kad interneto valdymo forumas turi būti remiamas ir po 2010 metų;

Įgyvendinimas ir valdymas

57. mano, kad Regionų komitetui, kaip vietos ir regionų valdžios institucijų atstovui, glaudžiai susijusiam su naujausiais poslinkiais ir skaitmeninio gerąja praktika Europoje, kartu pačiomis vietos ir regionų valdžios institucijomis ir joms atstovaujančiomis asociacijomis, turėtų būti suteiktas iniciatyvus vaidmuo Europos skaitmeninės darbotvarkės valdymo cikle (pavyzdžiui, ekspertų grupėse ir metinėje Skaitmeninėje asamblėjoje). Vietos ir regionų valdžios institucijoms ir joms atstovaujančioms organizacijoms turėtų būti suteiktas svarbus ir ryškus vaidmuo;

58. pažymi, kad Skaitmeninė darbotvarkė taip pat turi lemti reikšmės kitų pavyzdinių iniciatyvų sėkmingam įgyvendinimui. Todėl skirtingi generaliniai direktoratai turėtų daug intensyviau bendradarbiauti, o programų įgyvendinimas turėtų būti finansuojamas visų pirma per jau esamas programas.

2010 m. spalio 6 d., Briuselis

*Regionų komiteto
pirmininkė*
Mercedes BRESSO

⁽¹⁰⁾ CdR 247/2009 fin.